

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Όμιλος ΕΤΕ
Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις
Περίοδου από 1 Ιανουαρίου έως 30 Σεπτεμβρίου 2016

Νοέμβριος 2016

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	3
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 9 μηνών	4
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 9 μηνών	5
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 3 μηνών	6
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 3 μηνών	7
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος	8
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	9
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	10
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	11
2.1 Βάση παρουσίασης	11
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	11
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.	12
2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	14
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας	14
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Φόροι	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή	17
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	19
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Υποχρεώσεις προς τράπεζες	21
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Υποχρεώσεις προς πελάτες	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις	23
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές	24
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	25
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Κεφαλαιακή επάρκεια	27
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	28
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών	33
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Ενοποιούμενες Εταιρείες	35
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	38

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

30 Σεπτεμβρίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες		1.998	2.208
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων		2.881	2.799
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		2.596	2.486
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		5.239	3.895
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	7	44.322	45.375
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων		14.079	16.117
Ακίνητα επενδύσεων		870	869
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		18	16
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία		140	147
Ενσώματα πάγια στοιχεία		1.306	1.325
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους		5.081	5.096
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες		525	601
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		594	579
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		1.890	1.952
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	8	203	27.767
Σύνολο ενεργητικού		81.742	111.232
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	9	17.799	25.166
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		6.261	4.638
Υποχρεώσεις προς πελάτες	10	42.567	42.959
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους		1.388	1.106
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		129	146
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις		2.175	2.226
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους		5	9
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		270	273
Φόρος εισοδήματος		10	10
Λοιπά στοιχεία παθητικού		1.320	1.232
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	8	11	23.643
Σύνολο παθητικού		71.935	101.408
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	13	2.744	2.744
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	13	13.866	13.866
Μείον: Ίδιες μετοχές	13	-	(1)
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον		(9.540)	(6.577)
Ποσά αναγνωρισμένα απευθείας στα ίδια κεφάλαια σχετιζόμενα με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση		-	(2.962)
Υπό αίτηση μετατρέψιμες ομολογίες		2.029	2.029
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		9.099	9.099
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		708	725
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		9.807	9.824
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		81.742	111.232

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
(ΤΑΚΗΣ) Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		Από 1.1. έως 30.09.2016	30.09.2015
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		1.739	1.979
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(293)	(550)
Καθαρά έσοδα από τόκους		1.446	1.429
Έσοδα προμηθειών		260	257
Έξοδα προμηθειών		(89)	(185)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες		171	72
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		355	347
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		(303)	(263)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		52	84
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		(45)	(190)
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)		(19)	(30)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		1.605	1.365
Δαπάνες προσωπικού		(593)	(599)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα		(265)	(278)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων		(88)	(90)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	4	(613)	(3.158)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις		3	3
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων		49	(2.757)
Φόροι	5	(23)	1.052
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		26	(1.705)
Διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες		(2.957)	(443)
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου		(2.931)	(2.148)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		28	27
Μετόχους της Τράπεζας		(2.959)	(2.175)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	6	€(0,00)	€(7,36)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	6	€(0,00)	€(7,36)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	6	€(0,32)	€(9,24)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	6	€(0,32)	€(9,24)

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
(ΤΑΚΗΣ) Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2016	30.09.2015
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου		(2.931)	(2.148)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:			
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		57	(120)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		2.583	(817)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		(20)	42
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους		338	-
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		2.958	(895)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	14	2.958	(895)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		27	(3.043)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		26	26
Μετόχους της Τράπεζας		1	(3.069)

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
(ΤΑΚΗΣ) Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016

Εκατ €	Όμιλος	
	Από 1.7. έως 30.09.2016	30.09.2015
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	572	654
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(87)	(184)
Καθαρά έσοδα από τόκους	485	470
Έσοδα προμηθειών	87	80
Έξοδα προμηθειών	(20)	(67)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	67	13
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	132	103
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(120)	(81)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	12	22
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(13)	(155)
Καθαρά λοιπά έσοδα	-	(32)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	551	318
Δαπάνες προσωπικού	(201)	(198)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(89)	(97)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	(28)	(31)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(203)	(306)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	1	-
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	31	(314)
Φόροι	(8)	517
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	23	203
Διακοπείσες δραστηριότητες	-	(593)
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(593)
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	23	(390)
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	7	12
Μετόχους της Τράπεζας	16	(402)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,00	0,81
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,00	0,02
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,00	(1,71)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,00	(1,71)

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
(ΤΑΚΗΣ) Α. ΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2016	30.09.2015
			Από 1.7. έως
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου		23	(390)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:			
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		38	4
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(19)	(567)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		-	4
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		19	(559)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους		19	(559)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		42	(949)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		7	(4)
Μετόχους της Τράπεζας		35	(945)

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
(ΤΑΚΗΣ) Α. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016

Εκατ. €	Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας												Μη ελέγχουσες συμμετοχές & Προνόμ/χοι τίτλοι	Σύνολο	
	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ίδιες μετοχές	Υπο αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά και αποτ/ματα εις νέον			Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές											
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	1.060	1.354	13.866	194	-	-	12	(1.975)	(457)	(18)	(189)	(4.235)	9.612	854	10.466
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(120)	(788)	-	42	-	(28)	(894)	(1)	(895)
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.175)	(2.175)	27	(2.148)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(120)	(788)	-	42	-	(2.203)	(3.069)	26	(3.043)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(74)	(74)
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2015	1.060	1.354	13.866	194	-	-	(108)	(2.763)	(457)	24	(189)	(6.437)	6.544	806	7.350
Κινήσεις μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2015	1.684	(1.354)	-	(194)	(1)	2.029	119	241	-	(4)	25	10	2.555	(81)	2.474
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 1 Ιανουαρίου 2016	2.744	-	13.866	-	(1)	2.029	11	(2.522)	(457)	20	(164)	(6.427)	9.099	725	9.824
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	57	2.434	338	(20)	-	151	2.960	(2)	2.958
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.959)	(2.959)	28	(2.931)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	57	2.434	338	(20)	-	(2.808)	1	26	27
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)	(8)	(10)
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(35)	(35)
Μεταφορά από τα αποτελέσματα εις νέον (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	(20)	-	-	-
	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2016	2.744	-	13.866	-	-	2.029	68	(88)	(119)	-	(144)	(9.257)	9.099	708	9.807

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016

Εκατ. €	Όμιλος	
	Από 1.1 έως	
	30.09.2016	30.09.2015
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων		
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	(2.885)	(3.161)
Προσαρμογές για:		
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:	3.939	4.265
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	120	147
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	(30)	(15)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	719	4.132
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	17	20
Αναλογία (κέρδων) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(1)	(3)
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(4)	(3)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	(3)	(69)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	(64)	5
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	3.069	-
Δεδουλευμένοι τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	55	129
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	23	(81)
Λοιπές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	38	3
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	(922)	(302)
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(596)	(164)
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(255)	302
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(297)	(654)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	(443)	(595)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	646	921
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	23	(112)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(6.705)	(1.572)
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(7.210)	7.560
Υποχρεώσεις προς πελάτες	188	(9.157)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	415	324
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(20)	(22)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	(50)	53
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(53)	(200)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	25	(130)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(6.573)	(770)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που πωλήθηκαν	3.012	-
Διάθεση συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	1	(1)
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	4	8
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(108)	(209)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	12	98
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(3.227)	(2.493)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	4.876	2.995
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	4.570	398
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	1.494	1.856
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(1.157)	(1.920)
Απόκτηση επιπλέον ποσοστών σε θυγατρικές	-	1
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	26	60
Αγορά ιδίων μετοχών	(26)	(60)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(35)	(74)
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(30)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	272	(137)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(36)	(103)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	(1.767)	(612)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	4.192	4.449
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	2.425	3.837

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών («ΧΑ») το 1880. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, Αθήνα, (αριθμ. Γ.Ε.ΜΗ 237901000), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 176 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει, και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, χρηματιστηριακές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες διεθνώς. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Νοτιανατολική Ευρώπη στην οποία περιλαμβάνονται οι: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, Σερβία και Π.Γ.Δ.Μ., στην Κύπρο, στη Μάλτα, στην Αίγυπτο και στη Νότια Αφρική.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής ^{(1), (2), (3)}:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Παναγιώτης-Αριστέιδης (Τάκης) Α. Θωμόπουλος

Ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης

Εκτελεστικά Μέλη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Λεωνίδα Ε. Φραγκιαδάκης

Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι

Δημήτριος Γ. Δημόπουλος

Παύλος Κ. Μυλωνάς

Μη Εκτελεστικά Μέλη

Σταύρος Α. Κούκος

Ευθύμιος Χ. Κατσιάκας

Σπυρίδων Λ. Λορεντζιάδης

Εκπρόσωπος εργαζομένων, Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Εκπρόσωπος εργαζομένων

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη⁽⁴⁾

Χαράλαμπος Α. Μάκκας⁽⁵⁾

Marianne T. Økland⁽⁶⁾

Arthur Michael Royal Ross Innes Aynsley⁽⁷⁾

Claude Edgar L.G. Piret

Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Παναγιώτης Λευθέρης⁽⁸⁾

⁽¹⁾ Την 9 Νοεμβρίου 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας συνεδρίασε και αποφάσισε με απόλυτη πλειοψηφία την ανασυγκρότησή του σε σώμα, όπως παρουσιάζεται παραπάνω.

⁽²⁾ Την 2 Νοεμβρίου 2016, η κα. Λουκία-Ταρσίτσα Π. Κατσέλη παραιτήθηκε από Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης, την ίδια ημέρα παραιτήθηκαν από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη ο κ. Δημήτριος Ν. Αφεντούλης και ο κ. Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος. Κατά την ίδια συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε τον κ. Παναγιώτη-Αριστέιδη (Τάκη) Α. Θωμόπουλο ως Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου - Μη εκτελεστικό μέλος, τον κ. Claude Edgar L.G. Piret ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και τον κ. Σπυρίδωνα Λ. Λορεντζιάδη ως μη εκτελεστικό μέλος, σε αντικατάσταση των παραιτηθέντων μελών.

⁽³⁾ Από τις 22 Ιουλίου 2016, η Τράπεζα δεν υπόκειται πλέον στις διατάξεις του Νόμου 3723/2008 και ως εκ τούτου η κα Αγγελική Ι. Σκανδαλιάρη έπαυσε να είναι εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

⁽⁴⁾ Την 26 Ιανουαρίου 2016, ο κ. Ανδρέας Χ. Μπούμης παραιτήθηκε από τη θέση του ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

⁽⁵⁾ Την 19 Ιουλίου 2016, ο κ. Χαράλαμπος Α. Μάκκας παραιτήθηκε από τη θέση του εκπροσώπου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Την 28 Ιουλίου 2016 ο κ. Χαράλαμπος Α. Μάκκας ορίστηκε νέο μη εκτελεστικό μέλος.

⁽⁶⁾ Την 29 Ιουνίου 2016, η κα Marianne T. Økland εξελέγη νέο ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.

⁽⁷⁾ Την 26 Μαΐου 2016, ο κ. Arthur Michael Royal Ross Innes Aynsley εξελέγη νέο ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.

⁽⁸⁾ Την 19 Ιουλίου 2016, ο κ. Παναγιώτης Λευθέρης ορίστηκε νέος εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει με την ετήσια Γενική Συνέλευση το 2018.

Οι παρούσες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 23 Νοεμβρίου 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016 (οι «ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Δ.Λ.Π. 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις». Οι ενδιάμεσες αυτές χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις και όχι όλη την πληροφόρηση που απαιτείται στην περίπτωση σύνταξης πλήρων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Συνεπώς, οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»).

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ρευστότητα

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε €12,6 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €24,0 δισ.) εκ των οποίων €7,4 δισ. από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2015: €12,5 δισ.) και €5,2 δισ. από τον ΕΛΑ (31 Δεκεμβρίου 2015: €11,5 δισ.). Περαιτέρω, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 η Τράπεζα συνήψε συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς (repos) ύψους €4,0 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €8,8 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας. Στις 18 Νοεμβρίου 2016, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε περαιτέρω και ανήλθε σε €11,3 δισ. ενώ η χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ μειώθηκε σε €4,5 δισ. και τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας ανήλθαν σε €10,1 δισ. (αξία σε μετρητά).

Εξελιξίς στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Το 2016, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα εξακολουθεί να υφίσταται τις αρνητικές επιδράσεις στην ανάπτυξη εξαιτίας της συρρίκνωσης του ΑΕΠ κατά το 2ο εξάμηνο του 2015 καθώς και της δημοσιονομικής επιβάρυνσης από την εφαρμογή νέων δημοσιονομικών μέτρων που σκοπεύουν στην επίτευξη του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα στον κρατικό προϋπολογισμό. Οι τελευταίες όμως τάσεις, προμηνύουν βελτίωση του ΑΕΠ σε ετήσια βάση σε σχέση με τις επίσημες εκτιμήσεις για μείωση -0,3%. Οι πρώτες εκτιμήσεις των μεγεθών της εθνικής οικονομίας καταγράφουν σημαντική αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στο τρίτο τρίμηνο του 2016 (+1,5% σε ετήσια βάση και +0,5% σε αναπροσαρμοσμένη λόγω εποχικότητας τριμηνιαία βάση), η οποία σε συνδυασμό με την μέτρια συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά το 1^ο εξάμηνο του 2016 (-0,7% σε ετήσια βάση), υποδηλώνουν ότι το ΑΕΠ παραμένει σταθερό σε ετήσια βάση κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 σε σχέση με το 2015. Οι τάσεις στα δημοσιονομικά επίσης υποδηλώνουν ότι οι στόχοι επιτυγχάνονται, με το πρωτογενές πλεόνασμα να αυξάνεται κατά 1% επί του ΑΕΠ σε ετήσια βάση, κατά τους 10 μήνες του 2016. Επίσης, η οικονομία αναμένεται να επιστρέψει σε σθεναρή ανάπτυξη το 2017 σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ») (+2,7% και +2,8% αντίστοιχα).

Στις 25 Μαΐου 2016, το Eurogroup καλωσόρισε τη συμφωνία ανάμεσα στην Ελλάδα και το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ»), την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης («ΕΜΣ») (συνολικά, οι «Θεσμοί»), σε αντιστοιχία με την από 9 Μαΐου 2016 πρόταση του Eurogroup όσον αφορά την υιοθέτηση μόνιμων διαρθρωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τα έσοδα και του αυτόματου μηχανισμού δημοσιονομικής προσαρμογής. Περαιτέρω, κατόπιν της πλήρους υλοποίησης όλων των προηγούμενων ενεργειών, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης («ΕΜΣ») ενέκρινε το συμπληρωματικό Μνημόνιο Συμφωνίας Χρηματοδοτικής Στήριξης («ΜΧΣ» ή «ΜοU»)¹ και ενέκρινε την εκταμίευση της δεύτερης δόσης του προγράμματος του ΕΜΣ. Η δεύτερη δόση του προγράμματος του ΕΜΣ ανήλθε σε €10,3 δισ. και θα καταβλήθηκε σε υποδόσεις, εκ των οποίων η πρώτη εκταμιεύθηκε την 21 Ιουνίου 2016 (€7,5 δισ.), για την κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους και της τακτοποίησης μέρους των οφειλών του Δημοσίου ως μέσο στήριξης της πραγματικής οικονομίας. Την 10 Οκτωβρίου 2016, το Eurogroup ενέκρινε την εκταμίευση της δεύτερης υποδότησης ποσού €1,1 δισ. για την κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους και την 24 Οκτωβρίου 2016 το Euro Working Group έδωσε την συγκατάθεσή του για την εκταμίευση και του υπολοίπου των €1,7 δισ. κατόπιν της εκκαθάρισης μέρους των οφειλών του Δημοσίου. Την 25 Οκτωβρίου 2016, ο ΕΜΣ ενέκρινε τις καταβολές των δύο παραπάνω υποδόσεων συνολικού ποσού €2,8 δισ.

Επιπλέον, στον απόηχο της επιτυχούς επικείμενης ολοκλήρωσης της πρώτης αξιολόγησης και της συμφωνίας για την ελάφρυνση του χρέους, το Eurogroup της 25 Μαΐου 2016 συμφώνησε σε ένα πακέτο μέτρων για το χρέος, τα οποία θα εφαρμοστούν σταδιακά, για την κάλυψη των συμφωνημένων στόχων των χρηματοδοτικών αναγκών και θα υπόκεινται σε προκαθορισμένους όρους του προγράμματος του ESM. Τα μέτρα διακρίνονται σε

¹ Νοείται το πρόγραμμα που συμφωνήθηκε στις 19 Αυγούστου 2015 μεταξύ του ΕΜΣ, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με το Ελληνικό Δημόσιο και την Τράπεζα της Ελλάδος.

βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροχρόνια. Τα βραχυπρόθεσμα μέτρα αναμένεται να υλοποιηθούν μετά την ολοκλήρωση όλων των προαπαιτούμενων της πρώτης αξιολόγησης, της σημαντικής προόδου στην δεύτερη αξιολόγηση και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος το 2018 και συμπεριλαμβάνουν την εξομάλυνση της αποπληρωμής των χρέους προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας «ΕΤΧΣ» και τη μείωση της αβεβαιότητας που σχετίζεται με τη μεταβλητότητα των επιτοκίων δανεισμού. Την 7 Νοεμβρίου 2016, το Eurogroup συνέστησε για την έγκαιρη ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης και ο Πρόεδρος του Eurogroup εξέφρασε την προθυμία του να συζητηθούν κατά το Eurogroup της 5 Δεκεμβρίου 2016, τα θέματα των βραχυπρόθεσμων μέτρων ελάφρυνσης χρέους μαζί με την πρόοδο της δεύτερης αξιολόγησης.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ο δείκτης CET1 του Ομίλου ανήλθε σε 21,9% (βλέπε Σημείωση 16) και ο pro forma δείκτης λαμβάνοντας

υπόψη την πώληση της ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ η οποία ολοκληρώθηκε την 27 Οκτωβρίου 2016 και την αποπληρωμή των CoCos ανέρχεται σε 16,9% και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω με την υλοποίηση των υπολοίπων δεσμεύσεων του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της ΕΤΕ έχει αποφανθεί ότι για την Τράπεζα δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας λαμβάνοντας υπόψη (α) την πρόσβασή της στο Ευρωσύστημα (β) την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του νέου προγράμματος του 2015 και την έγκριση εκταμίευσης της δεύτερης δόσης (γ) τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016, και (δ) την αναμενόμενη θετική επίδραση στον δείκτη CET1 του Ομίλου και της Τράπεζας από την υλοποίηση των υπόλοιπων δεσμεύσεων του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016

- **Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποιήσεις) Λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης δικαιωμάτων σε «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ). Οι τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 11 παρέχουν οδηγίες για το πώς πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά η απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» οι οποίες αποτελούν επιχείρηση όπως αυτή ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 3 *Συνενώσεις Επιχειρήσεων*. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι οι σχετικές αρχές του Δ.Π.Χ.Α. 3 περί λογιστικής αντιμετώπισης των συνενώσεων επιχειρήσεων και άλλων προτύπων (π.χ. Δ.Λ.Π. 36 *Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων* που αφορά στη διενέργεια ελέγχου απομείωσης μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει καταναμηθεί η υπεραξία που προέκυψε κατά την απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών») θα πρέπει να εφαρμοστούν. Οι ίδιες διατάξεις θα πρέπει να εφαρμοστούν και κατά τη σύσταση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» μόνο στην περίπτωση που ένα από τα μέλη που συμμετέχουν εισφέρει σε αυτή μία επιχείρηση. Το κοινοπρακτών μέλος θα πρέπει να γνωστοποιήσει και αυτό τη σχετική πληροφόρηση που απαιτείται από το «Δ.Π.Χ.Α. 3» και από άλλα πρότυπα σχετικά με τις συνενώσεις επιχειρήσεων. Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α. 11 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) Προτάσεις Γνωστοποιήσεων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ). Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 διευκρινίζουν ότι οι πληροφορίες δεν πρέπει να αλλοιώνονται με συγκεντρωτική παρουσίαση ή παρέχοντας μη σημαντικές πληροφορίες και οι εκτιμήσεις για το επίπεδο σημαντικότητας εφαρμόζονται σε όλα τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μια εταιρεία δεν υποχρεούται να παρέχει τη συγκεκριμένη γνωστοποίηση που παρέχεται από το ΔΠΧΠ εάν οι πληροφορίες που προκύπτουν από την εν λόγω γνωστοποίηση δεν είναι σημαντικές. Στην κατάσταση συνολικών εσόδων, οι τροποποιήσεις απαιτούν ξεχωριστή γνωστοποίηση για την αναλογία των λοιπών συνολικών εσόδων από συγγενείς εταιρείες

και κοινοπραξίες οι οποίες καταχωρούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης με βάση το αν ή όχι θα μεταφέρονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα. Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του ΔΛΠ 1 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- **«Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012»** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Φεβρουαρίου 2015 και μετά, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών – Τροποποιεί τους ορισμούς «Περίοδος κατοχύρωσης» και «συνθήκη αγοράς» και προσθέτει ορισμούς για «όρο απόδοσης» και «όρος χρόνου υπηρεσίας» οι οποίοι προηγουμένως περιλαμβάνονταν στον ορισμό της «Περίοδος κατοχύρωσης».

Συγκεκριμένα,

- Για τη «συνθήκη αγοράς», η τροποποίηση αναφέρει ότι είναι ένας όρος απόδοσης που σχετίζεται με την τιμή αγοράς ή την αξία των μετοχικών τίτλων της εταιρείας ή μετοχικών τίτλων άλλης εταιρείας του ίδιου ομίλου. Μια συνθήκη αγοράς απαιτεί από τον αντισυμβαλλόμενο να ολοκληρώσει μια καθορισμένη περίοδο υπηρεσίας.
- Για τον «όρο απόδοσης», η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η περίοδος κατά την οποία επιτυγχάνεται ο στόχος απόδοσης δεν πρέπει να επεκτείνεται πέρα από την περίοδο υπηρεσίας και ότι καθορίζεται σύμφωνα με τις δραστηριότητες της εταιρείας ή τις δραστηριότητες άλλης εταιρείας του ίδιου ομίλου.

Δ.Π.Χ.Α. 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων – Απαιτεί το ενδεχόμενο τίμημα το οποίο έχει ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή ως υποχρέωση να επιμετράται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ανεξάρτητα από το εάν το ενδεχόμενο τίμημα είναι χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εντός σκοπού του Δ.Π.Χ.Α. 9 ή του Δ.Λ.Π. 39 ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση. Μεταβολές στην εύλογη αξία θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Δ.Π.Χ.Α. 8 Λειτουργικοί Τομείς – Απαιτεί γνωστοποίηση σχετικά με τις κρίσεις που κάνει η Διοίκηση όταν εφαρμόζει τα κριτήρια συγκέντρωσης στους λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας, περιλαμβάνοντας μία συνοπτική περιγραφή των λειτουργικών τομέων δραστηριότητας και των οικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας έχουν παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά. Αποσαφηνίζει ότι οι συμφωνίες του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων με τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης απαιτούνται μόνο εάν αυτά αναφέρονται τακτικά στον επικεφαλλή του οργάνου για τη λήψη αποφάσεων.

Δ.Π.Χ.Α 13 Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας – Διευκρινίζει ότι με την έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 13 και την τροποποίηση των Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Λ.Π. 39 δεν αναιρείται η δυνατότητα της επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε μη προεξόφλημένη βάση, εάν η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική (τροποποιούν μόνο τη βάση για συμπεράσματα).

Δ.Λ.Π. 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών – Διευκρινίζει ότι μία εταιρεία διαχείρισης η οποία παρέχει προσωπικό που ασκεί διοίκηση σε μία άλλη εταιρεία ή στη μητρική της, είναι συνδεδεμένο μέρος με την εταιρεία που δέχεται τις υπηρεσίες. Συνεπώς, η εταιρεία θα πρέπει να γνωστοποιεί ως συναλλαγή με συνδεδεμένα μέρη τα ποσά που καταβλήθηκαν ή οφείλονται στην εταιρεία διαχείρισης για την διάθεση του προσωπικού.

Δεν υπήρξε επίδραση από τις Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- Δ.Λ.Π. 27 Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις (Τροποποιήσεις) Εφαρμογή της Μεθόδου της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016). Η τροποποίηση επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιούν τις επενδύσεις τους σε θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρείες στις ατομικές τους χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η Τράπεζα δεν προτίθεται να εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση στις ατομικές της χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- «Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012-2014» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2016 και μετά, όπως υιοθετήθηκαν από την ΕΕ). Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και Διακοπήσεις Δραστηριότητες – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενα προς πώληση) αναταξινομείται από την κατηγορία «προοριζόμενο προς πώληση» στην κατηγορία «προοριζόμενο προς διανομή» ή το αντίστροφο, το γεγονός αυτό δε συνιστά αλλαγή του πλάνου της πώλησης ή της διανομής και γι' αυτό δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά ως μεταβολή. Αυτό σημαίνει ότι το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα των περιουσιακών στοιχείων που προορίζονται προς πώληση δεν θα πρέπει να αναταξινομηθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σαν να μην είχε ποτέ ταξινομηθεί ως «προοριζόμενο προς πώληση» ή ως «προοριζόμενο προς διανομή», απλά και μόνο επειδή άλλαξε ο τρόπος της διάθεσης. Η τροποποίηση επίσης αποκαθιστά μία παράλειψη στο πρότυπο διευκρινίζοντας ότι η οδηγία στην αλλαγή του πλάνου πώλησης θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση όταν παύουν να διακρατούνται

προς διανομή αλλά δεν αναταξινομούνται ως «προοριζόμενα προς πώληση».

Δ.Π.Χ.Α. 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις – Υπάρχουν δύο τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 7.

Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμιξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμιξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμιξη». Η τροποποίηση παρέχει το δικαίωμα (αλλά όχι την υποχρέωση) αναδρομικής εφαρμογής.

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις

Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Γνωστοποίηση – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται συγκεκριμένα για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

Δ.Λ.Π. 19 Παροχές σε Εργαζομένους – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο για την προεξόφληση των καθορισμένων υποχρεώσεων μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το νόμισμα είναι αυτό που έχει σημασία για τη μετατροπή της υποχρέωσης και όχι η χώρα από την οποία προέρχεται. Η εκτίμηση για το εάν υπάρχει ενεργός αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα βασίζεται στα εταιρικά ομόλογα αυτού του νομίσματος και όχι στα εταιρικά ομόλογα μιας συγκεκριμένης χώρας. Ομοίως, όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα σε αυτό το νόμισμα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν κρατικά ομόλογα του ίδιου νομίσματος. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ αλλά περιορίζεται στην έναρξη της νωρίτερης περιόδου που παρουσιάζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Δ.Λ.Π. 34 Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις – Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια της αναφοράς σε άλλο σημείο της οικονομικής έκθεσης και απαιτεί την επισήμανσή της μέσω παραπομπής.

Δεν υπήρξε επίδραση από τις Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012-2014 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 38 Διευκρινίσεις επί των αποδεκτών μεθόδων αποσβέσεων (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2016 και μετά, όπως υιοθετήθηκαν από την ΕΕ). Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 16 απαγορεύει στις επιχειρήσεις τη χρήση μεθόδου απόσβεσης επί ενσώματων ακινητοποιήσεων, η οποία βασίζεται στο ύψος των εσόδων που μπορεί να αποφέρει ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο. Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 38 εισάγει ένα μαχητό τεκμήριο ότι το ύψος των εσόδων δεν αποτελεί την κατάλληλη βάση υπολογισμού της απόσβεσης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου. Το τεκμήριο μπορεί να είναι μαχητό όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για τα ενσώματα και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τους. Η διοίκηση πιστεύει ότι η σταθερή μέθοδος απόσβεσης είναι η πλέον ενδεδειγμένη μέθοδος και αντικατοπτρίζει την ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από τα αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία.

- Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποιήσεις) Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές Εργαζομένων (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Φεβρουαρίου 2015, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ). Τροποποιεί τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» σχετικά με τις εισφορές που καταβάλλονται από τους εργαζόμενους ή τρίτους οι οποίες είναι συνδεδεμένες με την

παροχή υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών είναι ανεξάρτητο από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση επιτρέπεται να αναγνωρίσει αυτές τις εισφορές ως μειωτικό στοιχείο στο κόστος υπηρεσίας την περίοδο κατά την οποία η σχετική υπηρεσία παρέχεται, αντί να την καταλείψει στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση απαιτείται να καταλείψει αυτές τις εισφορές στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο καταμερισμού που απαιτείται από την παράγραφο 70 του Δ.Λ.Π. 19 για τις μικτές παροχές (δηλαδή είτε χρησιμοποιώντας τον τύπο καταμερισμού του προγράμματος εισφορών είτε τη σταθερή μέθοδο καταμερισμού). Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά τη σύνταξη των ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι σημαντικές εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές που διενεργήθηκαν από την Διοίκηση σε σχέση με την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου και τις κύριες πηγές εκτίμησης

των αβεβαιότητων ήταν παρόμοιες με αυτές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες καταναλωτές, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.) εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης. Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών, καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων και τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης

Προκειμένου (α) να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τα δάνεια σε καθυστέρηση, τα μη εξυπηρετούμενα και τα καταγγεμένα δάνεια και (β) να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με την Πράξη 42/30.5.2014 και Πράξη 47/9.2.2015 της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ και τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (άρθρο 1 παρ.2 ν. 4224/2013), η Τράπεζα συνέστησε ειδική επιχειρησιακή μονάδα

επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής, στην οποία μεταφέρθηκε το αντίστοιχο χαρτοφυλάκιο.

Χρηματοοικονομικών – Κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος προσφέρει ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και μέσω συγγενούς στην Τουρκία η οποία πωλήθηκε την 15 Ιουνίου 2016.

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου εκτός Τουρκίας, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό.

Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, μέσω της Finansbank και των θυγατρικών της, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου και τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Από την

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2015, η Finansbank έχει ταξινομηθεί στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπείσες δραστηριότητες και την 15 Ιουνίου 2016 ολοκληρώθηκε η πώληση (βλέπε Σημείωση 8).

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανεμημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου (έξοδα από τόκους δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δάνεια προς το προσωπικό κ.λπ.) και συναλλαγές μεταξύ τομέων.

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.9.2016	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρημα- τικής & Επενδυ- τικής τραπεζικής	Πιστοδο- τήσεις ειδικής διαχεί- ρισης	Χρηματα- γορών – Κεφαλαια- γορών & Διαχει- ρισης περιουσίας	Ασφαλι- στικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπεζι- κών δραστη- ριοτήτων	Τραπεζι- κών δραστη- ριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	400	422	96	132	36	247	-	113	1.446
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	65	63	4	(37)	3	69	-	4	171
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	9	(29)	(10)	(42)	49	42	-	(31)	(12)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	474	456	90	53	88	358	-	86	1.605
Άμεσες δαπάνες	(319)	(30)	(8)	(30)	(54)	(189)	-	(22)	(652)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽¹⁾	(350)	(239)	(72)	(17)	(11)	(76)	-	(142)	(907)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	1	1	1	-	-	3
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(195)	187	10	7	24	94	-	(78)	49
Φόροι									(23)
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες									26
Μη ελέγχουσες συμμετοχές									(28)
Κέρδη/(ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες							(2.957)		(2.957)
Κέρδη/(ζημιές) αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας									(2.959)
Ενεργητικό ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2016									
Ενεργητικό	19.340	11.207	1.857	12.002	2.747	9.684		19.027	75.864
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									5.675
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									203
Σύνολο ενεργητικού									81.742
Παθητικό ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2016									
Παθητικό	34.133	109	71	17.769	2.209	7.149		10.469	71.909
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									15
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									11
Σύνολο παθητικού									71.935
Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2015									
Ενεργητικό	19.972	11.684	1.824	13.000	2.756	9.557		18.997	77.790
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									5.675
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									27.767
Σύνολο ενεργητικού									111.232
Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2015									
Παθητικό	35.240	120	79	24.925	2.259	6.963		8.160	77.746
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									19
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									23.643
Σύνολο παθητικού									101.408

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αποσθέςεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.9.2015	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρη- ματικής & Επενδυ- τικής τραπεζικής	Πιστοδο- τήσεις ειδικής διαχεί- ρισης	Χρηματο- γορών – Κεφαλαιαγ ορών & Διαχεί- ρισης περιουσίας	Ασφαλι- στικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπε- ζικών δραστη- ριοτήτων	Τραπεζικών δραστη- ριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	392	451	135	61	34	249	-	107	1.429
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	56	63	4	(130)	4	72	-	3	72
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	5	(13)	(9)	(247)	85	8	-	35	(136)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	453	501	130	(316)	123	329	-	145	1.365
Άμεσες δαπάνες	(327)	(36)	(7)	(35)	(60)	(189)	-	(25)	(679)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽¹⁾	(1.522)	(892)	(632)	(32)	(10)	(90)	-	(268)	(3.446)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	2	1	1	-	(1)	3
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(1.396)	(427)	(509)	(381)	54	51	-	(149)	(2.757)
Φόροι									1.052
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες									(1.705)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές									(27)
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες							(443)		(443)
Κέρδη / (ζημίες) αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας									(2.175)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος	
	30.09.2016	30.09.2015
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	548	2.936
	548	2.936
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων		
Χρεωστικοί τίτλοι χαρτοφυλακίου επενδύσεων : διαθέσιμων προς πώληση και δανείων και απαιτήσεων Μετοχικοί Τίτλοι	-	12
	8	10
	8	22
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης		
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού	7	57
Απομείωση υπεραξίας / συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και θυγατρικές	-	-
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	50	143
	57	200
Σύνολο	613	3.158

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Φόροι

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος	
	30.09.2016	30.09.2015
Φόροι περιόδου	(20)	(29)
Αναβαλλόμενοι φόροι	(3)	1.081
Φόροι	(23)	1.052

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος της Τράπεζας, σύμφωνα με τον ν. 4334/16.7.2015, για το 2016 και το 2015 είναι 29%, εφαρμόζεται αναδρομικά από την 1 Ιανουαρίου 2015 και αντικατέστησε το συντελεστή 26%.

Με βάση τις διατάξεις του ν. 4387/2016, ο φόρος επί των μερισμάτων από την 1^η Ιανουαρίου 2017 αυξάνεται από 10% σε 15%.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάζονται στη Σημείωση 19 αντίστοιχα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

	Όμιλος	
	30.09.2016	30.09.2015
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(2)	(1.733)
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(2)	(1.733)
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες	(2.957)	(442)
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(2.959)	(2.175)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά κέρδη ανά μετοχή	9.146.216.362	235.511.770
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	9.146.216.362	235.511.770
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,00)	(7,36)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,00)	(7,36)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,32)	(9,24)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,32)	(9,24)

Την 17^η Νοεμβρίου 2015, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 15 παλαιών κοινών μετοχών της Τράπεζας αξίας 0,30 Ευρώ ανά μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή ονομαστικής αξίας 4,50 Ευρώ. Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών της συγκριτικής περιόδου προσαρμόστηκε αναλόγως. Επιπλέον, από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε στη χρήση 2015, εκδόθηκαν 8.911.608.218 νέες μετοχές (βλέπε Σημείωση 38 Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων χρήσης 2015).

Την 9 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης, η Τράπεζα εξέδωσε υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες, (Contingent Convertible Securities, "CoCos") αόριστης διάρκειας μη σωρευτικού τόκου. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») ανέλαβε το σύνολο των CoCos ποσού €2.029 εκατ. και σε αντάλλαγμα εισέφερε στην Τράπεζα ομολογίες έκδοσης του ΕΜΣ. Η επίδραση των CoCos επί των κερδών / (ζημιών) ανά μετοχή για την τρέχουσα και τη συγκριτική περίοδο ήταν βελτιωτική και συνεπώς δεν αναπροσαρμόστηκε ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για τον υπολογισμό του προσαρμοσμένου δείκτη.

17

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015
Στεγαστικά δάνεια	18.654	19.255
Καταναλωτικά δάνεια	5.391	5.598
Πιστωτικές κάρτες	1.293	1.409
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	3.994	4.195
Λιανική τραπεζική	29.332	30.457
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δημόσιο	27.530	27.761
Σύνολο προ πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	56.862	58.218
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(12.540)	(12.843)
Σύνολο	44.322	45.375

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 οι χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο, για τον Όμιλο, περιλαμβάνουν δάνειο στο Ελληνικό Δημόσιο ύψους €6.432 εκατ., (2015: €6.249 εκατ.). Η σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο που αφορά στο ανωτέρω δάνειο, περιλαμβάνει και ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο έχει διαχωριστεί και απεικονίζεται ως ξεχωριστό παράγωγο.

Την 12 Ιουλίου 2016, ιδρύθηκε στην Ιρλανδία Εταιρεία Ειδικού Σκοπού με την επωνυμία SINEPIA Designated Activity Company (D.A.C.). Σκοπός της εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση δανείων MME επιχειρήσεων. Την 8 Αυγούστου 2016, η SINEPIA D.A.C. εξέδωσε τις παρακάτω τιτλοποιημένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου :

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Εκδότης	Περιγραφή	Τύπος εξασφάλισης	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστικό ποσό σε € εκατ	Επιτόκιο
SINEPIA D.A.C	Τιτλοποιημένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Κατηγορία A1	Δάνεια MME επιχειρήσεων	8 Αυγούστου 2016	Ιούλιος 2035	150	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Euribor τριών μηνών πλέον 185 μ.β.
SINEPIA D.A.C	Τιτλοποιημένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Κατηγορία A2	Δάνεια MME επιχειρήσεων	8 Αυγούστου 2016	Ιούλιος 2035	35	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Euribor τριών μηνών πλέον 185 μ.β.
SINEPIA D.A.C	Τιτλοποιημένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Κατηγορία A3	Δάνεια MME επιχειρήσεων	8 Αυγούστου 2016	Ιούλιος 2035	50	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Euribor τριών μηνών πλέον 185 μ.β.
SINEPIA D.A.C	Τιτλοποιημένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Κατηγορία A4	Δάνεια MME επιχειρήσεων	8 Αυγούστου 2016	Ιούλιος 2035	89 ⁽¹⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Euribor τριών μηνών πλέον 185 μ.β.
SINEPIA D.A.C	Τιτλοποιημένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Κατηγορία M	Δάνεια MME επιχειρήσεων	8 Αυγούστου 2016	Ιούλιος 2035	259 ⁽¹⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Euribor τριών μηνών πλέον 300 μ.β.
SINEPIA D.A.C	Τιτλοποιημένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Κατηγορία Z	Δάνεια MME επιχειρήσεων	8 Αυγούστου 2016	Ιούλιος 2035	65 ⁽¹⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Euribor τριών μηνών πλέον 500 μ.β.

⁽¹⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα ανάκλησης των ομολογιών σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκων μετά την 4^η ημερομηνία ή πώλησή τους σε επενδυτές.

Οι κατηγορίες ομολογιών A1, A2, A3 and A4 (Senior Notes), τα οποία αξιολογήθηκαν με BB από την S&P και με B- από την Fitch, υποβλήθηκαν σε προσομοιώσεις σεναρίων χρεογράφων επενδυτικής διαβάθμισης και βαθμολογήθηκαν με την ανώτατη πιστοληπτική διαβάθμιση της χώρας.

Την 30 Σεπτεμβρίου 2016, η λογιστική αξία των τιτλοποιημένων δανείων ανέρχεται σε €597 εκατ.

Η Τράπεζα άντλησε μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση €235 εκατ. μέσω της τοποθέτησης ομολογιών των κατηγοριών A1, A2 & A3

στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΙΒ»), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων («ΕΙΦ») και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («ΕΒΡΔ»). Οι κατηγορίες των ομολογιών A4, M και Z διακρατούνται από την Τράπεζα και δεν περιλαμβάνονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους». Πληροφορίες σχετικά με τις τιτλοποιήσεις αυτές, έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.nbg.gr), στην σελίδα «Ενημέρωση επενδυτών/Πιστωτικοί τίτλοι».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση την 30 Σεπτεμβρίου 2016 περιλαμβάνουν, την Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. και την ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015, στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση περιλαμβάνονταν οι Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Private Equity Funds) και η Finansbank. Ειδικότερα:

Finansbank

Την 3 Νοεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της συμμετοχής της Τράπεζας στην Finansbank. Την 21 Δεκεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την μεταβίβαση στην Qatar National Bank («QNB») του 99,81% μεριδίου της στη Finansbank μαζί με το 29,87% μερίδιό της στη Finans Leasing. Επίσης, την 18 Ιανουαρίου 2016 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την συναλλαγή. Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €2.750 εκατ. Επιπλέον, με βάση την συμφωνία, η QNB θα αποπληρώσει στην Τράπεζα το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης USD 910 εκατ. που είχε χορηγήσει η τελευταία στην Finansbank. Η διάθεση της συμμετοχής συνάδει με το σχέδιο κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου για την κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος, όπως αυτό προσδιορίστηκε στην Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης για το 2015, που διεξήχθη από την ΕΚΤ και ικανοποιεί τη σχετική δέσμευση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού την 4 Δεκεμβρίου 2015.

Κατόπιν της απόφασης του Ομίλου να διαθέσει το σύνολο της συμμετοχής του στη Finansbank, ο Όμιλος, βασιζόμενος στο συμφωνηθέν τίμημα, προέβη στην αξιολόγηση της λογιστικής αξίας της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται η αναγνώριση ζημιάς απομείωσης ποσού €1.861 εκατ. κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015 εκ του οποίου ποσό €1.082 εκατ. αφορούσε απομείωση της υπεραξίας που είχε αναγνωρισθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Η πώληση ολοκληρώθηκε την 15 Ιουνίου 2016, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος της Finansbank πέρασε στην QNB. Λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που πωλήθηκαν καθώς και του υπολογισμού του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση παρατίθενται στη Σημείωση 17.

Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών (NBGI Private Equity Funds)

Την 21 Δεκεμβρίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της συμμετοχής της σε 11 Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών («Funds»), που διατηρεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, άμεσα ή έμμεσα, τις οποίες διαχειρίζεται η NBGI Private Equity Ltd. Την 2 Φεβρουαρίου 2016, η Τράπεζα προέβη στη σύναψη οριστικής συμφωνίας για την πώληση του 100% των Funds στις Deutsche Bank Private Equity και Goldman Sachs Asset Management («οι Αγοραστές»). Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €288 εκατ. Η διάθεση της συμμετοχής συνάδει με το σχέδιο κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου για την κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος, όπως αυτό προσδιορίστηκε στην Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης για το 2015, που διεξήχθη από την ΕΚΤ και ικανοποιεί τη σχετική δέσμευση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης που εγκρίθηκε από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού την 4 Δεκεμβρίου 2015. Η συναλλαγή αναμενόταν να ολοκληρωθεί εντός του 2016 και υπόκειτο στη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων από την Αρχή Χρηματοπιστωτικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (UK Financial Conduct Authority) και τις Αρχές που εποπτεύουν την τήρηση της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και τους κανόνες περί ανταγωνισμού. Με βάση τα ανωτέρω η συμμετοχή στα Funds πληρούσε τα κριτήρια ταξινόμησης της ως κατεχόμενη προς πώληση από την 21 Δεκεμβρίου 2015.

Κατόπιν της απόφασης του Ομίλου να διαθέσει προς πώληση το σύνολο της συμμετοχής του στα Funds, ο Όμιλος, βασιζόμενος στο συμφωνηθέν τίμημα, προέβη στην αξιολόγηση της λογιστικής αξίας της αναγνωρισθείσας υπεραξίας στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται η αναγνώριση ζημιάς απομείωσης υπεραξίας ποσού €106 εκατ. κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Η πώληση ολοκληρώθηκε την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος των Funds πέρασε στους Αγοραστές. Λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που πωλήθηκαν καθώς και του υπολογισμού του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση παρατίθενται στη Σημείωση 17.

Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένη Α.Ε.

Την 10 Φεβρουαρίου 2014, η JERMYN STREET REAL ESTATE FUND IV LP («JERMYN») ορίστηκε ως Προτεινόμενος Επενδυτής μετά την ανοικτή διεθνή διαγωνιστική διαδικασία για την εξαγορά της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. (η «Διαδικασία»). Μετά την έγκριση της συναλλαγής από το Ελεγκτικό Συνέδριο την 5 Ιουνίου 2014, την 17 Σεπτεμβρίου 2014 υπογράφηκε Σύμβαση Πώλησης και Αγοράς μεταξύ των Εθνικής Τράπεζας και Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. («ΤΑΙΠΕΔ»), με την ιδιότητα των πωλητών και της εταιρείας Apollo Investment Hold Co, με την ιδιότητα του αγοραστή και της JERMYN με την ιδιότητα του εγγυητή. Η Apollo Investment Hold Co είναι εταιρεία ειδικού σκοπού και ανήκει κατά 100,00% στην JERMYN. Η συναλλαγή αναμενόταν να ολοκληρωθεί μετά την εκπλήρωση σχετικών όρων και προϋποθέσεων. Αυτοί, μεταξύ άλλων, περιελάμβαναν την έκδοση και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του σχετικού Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου (το «Σχέδιο»). Τον Μάρτιο του 2015 το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε αρνητική απόφαση για το υποβληθέν σχέδιο. Σε συνέχεια της ανωτέρω εξέλιξης η Τράπεζα σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΕΔ και τον Προτεινόμενο Επενδυτή ξεκίνησαν συζητήσεις εντός του πλαισίου της υπάρχουσας διαδικασίας και σε εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της Σύμβασης Πώλησης και Αγοράς. Η περίοδος διαβούλευσης, σε συμφωνία με τον Προτεινόμενο Επενδυτή και σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Πώλησης και Αγοράς, άρχισε την 11 Μαΐου 2015 και επεκτάθηκε μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2015. Οι συζητήσεις μεταξύ των μερών κατέληξε σε συμφωνία η οποία περιλήφθηκε ως Προσθήκη, με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2015, στην Σύμβαση Πώλησης και Αγοράς βάσει της οποίας το αρχικό Σχέδιο υποκαταστάθηκε από ένα νέο Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου το οποίο εγκρίθηκε από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με την υπ' αριθμό 152/2016 απόφασή της. Δεδομένου ότι η καθυστέρηση οφειλόταν σε γεγονότα και συνθήκες οι οποίες ήταν

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

εκτός ελέγχου της Τράπεζας και δεδομένου ότι η Τράπεζα παραμένει προσηλωμένη στο σχέδιο πώλησης της θυγατρικής, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. και της ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. (εταιρεία κατά 100,00% θυγατρική της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.) συνεχίζουν να ταξινομούνται ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς

πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 καθώς οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις που θέτει το Πρότυπο πληρούνται.

Η πώληση ολοκληρώθηκε την 27 Οκτωβρίου 2016, ημέρα κατά την οποία η Apollo Investment Hold Co ανέλαβε τον έλεγχο των εταιρειών αντί τιμήματος €298,8 εκατ. Το κέρδος από την πώληση ανήλθε σε €150 εκατ.

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση και των υποχρεώσεων σχετιζόμενων με τα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

	Όμιλος	
	30.09.2016 ⁽¹⁾	31.12.2015 ⁽²⁾
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	-	3.147
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-	206
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	26
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	1.723
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	-	18.719
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	-	2.947
Ακίνητα επενδύσεων	-	162
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	46
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	37
Ενσώματα πάγια στοιχεία	186	296
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	-	16
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	-	2
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	17	440
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	203	27.767
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	-	2.933
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	768
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	14.731
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	-	1.831
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	-	1.861
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	1	44
Φόρος εισοδήματος	-	18
Λοιπά στοιχεία παθητικού	10	1.457
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	11	23.643

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε και Αστήρ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των Finansbank, NBGI Private Funds, Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε και Αστήρ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Τα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες (Finansbank) που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της περιόδου, παρατίθενται κατωτέρω. Τα συγκριτικά στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων έχουν αναμορφωθεί λόγω της ταξινόμησης της Finansbank ως διακοπείσες δραστηριότητες στο 4ο τρίμηνο του 2015.

Εκατ. €	Από 1.1.	
	30.09.2016	30.09.2015
Διακοπείσες δραστηριότητες		
Καθαρά έσοδα από τόκους	465	837
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	139	296
Λουτά έσοδα	-	53
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	604	1.186
Σύνολο εξόδων	(424)	(1.590)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	180	(404)
Φόροι	(23)	(39)
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	157	(443)
Μείον: Ζημιές πώλησης (Σημείωση 17)	(3.114)	-
Συνολικό κέρδος/(ζημιά) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας)	(2.957)	(443)

Εκατ. €	Από 1.1.	
	30.09.2016	30.09.2015
Ταμειακές Ροές από διακοπείσες δραστηριότητες		
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	272	(686)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	(396)	(73)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	112	922
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές)	(12)	163

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Υποχρεώσεις προς τράπεζες

	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες	12.601	24.039
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros	3.968	55
Λοιπές καταθέσεις	1.230	1.072
Σύνολο	17.799	25.166

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:		
Ιδιωτών	33.169	33.436
Επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών	6.114	6.139
Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου	3.003	3.026
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	281	358
Σύνολο	42.567	42.959

	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:		
Ταμειυτηρίου	18.727	18.429
Τρεχούμενοι & Όψεως	8.619	8.457
Προθεσμίας	14.328	15.130
Λοιπές	564	539
	42.238	42.555
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή repos	48	46
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	281	358
	329	404
Σύνολο	42.567	42.959

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται προϊόντα καταθέσεων με ενσωματωμένα ένα ή περισσότερα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις καταθέσεις αυτές ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα ποσά αυτά ανέρχονται την 30 Σεπτεμβρίου 2016 σε €408 εκατ. (2015: €2 εκατ.) για τον Όμιλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι κυριότερες υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις από την 1 Ιανουαρίου 2016 έως και την 30 Σεπτεμβρίου 2016 είναι οι ακόλουθες:

Τιτλοποιήσεις δανείων

Την 8 Αυγούστου του 2016, ο Όμιλος εξέδωσε ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους €235 εκατ. με λήξη τον Ιούλιο του 2035. Τα χρεόγραφα διαχωρίζονται σε κατηγορίας A1 ύψους €150 εκατ., κατηγορίας A2 ύψους €35 εκατ. και κατηγορίας A3 ύψους €50 εκατ. με τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον περιθωρίου 185 μ.β. (βλέπε Σημείωση 7).

Οι κυριότερες υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις μετά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 είναι οι ακόλουθες:

1. Την 5 Οκτωβρίου 2016, η Τράπεζα εξέδωσε την 6^η Σειρά Καλυμμένων Ομολογιών κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους €1,5 δισ. λήξεως 2017, από το Πρόγραμμα Καλυμμένων Ομολογιών ύψους €10 δισ. η οποία διακρατείται από την Τράπεζα.
2. Την 7 Οκτωβρίου 2016, επαναγοράστηκε η 3^η Σειρά Καλυμμένων Ομολογιών σταθερού επιτοκίου ύψους €846 εκατ. λήξεως 2016, από το Πρόγραμμα Καλυμμένων Ομολογιών ύψους €10 δισ.
3. Την 18 Οκτωβρίου 2016, εξοφλήθηκαν ομολογίες ποσού €43 εκατ. από το σύνολο των €235 εκατ. ομολογιών οι οποίες κατέχονται από την EIB, EIF και EBRD.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου, στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, επειδή οι αγωγές μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια, πολλές από τις αγωγές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Ωστόσο, κατά την άποψη της Διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, η οριστική διευθέτησή τους και οι πιθανές δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην ενοποιημένη ή ατομική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, κατάσταση αποτελεσμάτων και κατάσταση ταμειακών ροών. Παρόλα αυτά, το ποσό των προβλέψεων που έχουν σχηματισθεί από τον Όμιλο κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 για επίδικες απαιτήσεις ανέρχονται σε €87 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €62 εκατ.).

β. Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση του Ομίλου.

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και την χρήση 2015. Ο φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2009 και 2010, από τις φορολογικές αρχές, ολοκληρώθηκε την 4 Φεβρουαρίου 2015. Σύμφωνα με το σημείωμα ελέγχου, που παραλήφθηκε την 11 Μαρτίου 2015, επιβλήθηκαν στην Τράπεζα πρόσθετοι φόροι €36 εκατ. Η Τράπεζα έχει προσφύγει δικαστικά για τις ως άνω επιβολές πρόσθετων φόρων. Οι χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014 και 2015 έχουν ελεγχθεί από τον εκλεγμένο σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920 τακτικό ελεγκτή, δηλαδή την ελεγκτική εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» (ο τακτικός ελεγκτής), σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α

ν.4174/13 και τα σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκαν την 27.07.2012, 27.09.2013, 10.07.2014, 30.10.2015 και 30 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα και δεν περιείχαν επιφυλάξεις. Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στη Σημείωση 19.

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους, και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοπιστωτικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ονομαστική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός ισολογισμού κινδύνους.

23

Όμιλος

	30.09.2016	31.12.2015
Εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια*	6	6
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	3.236	3.257
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	245	224
Σύνολο	3.487	3.487

* Οι εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια, την 30 Σεπτεμβρίου 2016, αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπεται αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο. Οι συνολικές εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 30 Σεπτεμβρίου 2016 ποσό €5.869 εκατ. για τον Όμιλο (2015: €5.738 εκατ.).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015
	21.373	30.918

Την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ο Όμιλος έχει δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και από άλλες κεντρικές τράπεζες τα παρακάτω στοιχεία:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ποσού €11.831 εκατ.,
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €8.975 εκατ.
- καλυμμένες ομολογίες ονομαστικής αξίας €310 εκατ. με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ύψους €567 εκατ.

Την 22 Ιουλίου 2016, οι τίτλοι που είχαν εκδοθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας ΙΙ) ακυρώθηκαν, ενώ οι τίτλοι που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας

ΙΙΙ), επιστράφηκαν στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους («ΟΔΔΗΧ») την 30 Ιουνίου 2016.

Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ο Όμιλος διέθεσε ομόλογα ΕFSF ονομαστικής αξίας €2.364 εκατ. πραγματοποιώντας κέρδος €44 εκατ.

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ο Όμιλος ενεχυρίασε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €322 εκατ. λόγω εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου, όπως επίσης έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου ποσού €338 εκατ. για σκοπούς χρηματοδότησης εμπορίου.

ε. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015
Έως ένα (1) έτος	24	88
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	60	241
Πέραν των πέντε (5) ετών	22	85
Σύνολο	106	414

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο-Κοινές Μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 ανερχόταν σε 9.147.151.527 ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ.

Μετοχικό Κεφάλαιο - Σύνολο

Κατόπιν των ανωτέρω, το σύνολο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και της διαφοράς υπέρ το άρτιο του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 έχει ως ακολούθως:

	Όμιλος				
	# μετοχών	Ονομαστική αξία	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Κοινές μετοχές	9.147.151.527	0,30	2.744	13.866	16.610
Σύνολο			2.744	13.866	16.610

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ίδιες Μετοχές

Την 30 Σεπτεμβρίου 2016, η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Σε επίπεδο Ομίλου οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από την NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ.

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 συνοψίζονται ως ακολούθως:

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	Εκατ. €
Την 1 Ιανουαρίου 2015	1.076	-
Αγορές	67.825.104	67
Πωλήσεις	(65.824.717)	(66)
Την 31 Δεκεμβρίου 2015	2.001.463	1
Αγορές	114.949.269	26
Πωλήσεις	(115.676.465)	(27)
Την 30 Σεπτεμβρίου 2016	1.274.267	-

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 30.09.2016			Από 1.1 έως 30.09.2015		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	99	(11)	88	(165)	24	(141)
Μείον: Αναταξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(11)	(1)	(12)	20	1	21
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	(13)	3	(10)	-	-	-
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση των Funds	(9)	-	(9)	-	-	-
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	66	(9)	57	(145)	25	(120)
Συναλλαγματικές διαφορές	(124)	-	(124)	(817)	-	(817)
Ζημιά που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	2.742	-	2.742	-	-	-
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση των Funds	(35)	-	(35)	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	2.583	-	2.583	(817)	-	(817)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(56)	11	(45)	-	-	-
Ζημιά που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	31	(6)	25	53	(11)	42
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(25)	5	(20)	53	(11)	42
Ζημιά αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	338	-	338	-	-	-
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	338	-	338	-	-	-
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	2.962	(4)	2.958	(909)	14	(895)
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	2.962	(4)	2.958	(909)	14	(895)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 30 Σεπτεμβρίου 2015 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 παρατίθενται παρακάτω.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού από τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο.

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνθηδες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνθηδες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά.

Η κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθεται στη Σημείωση 1.

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων/υποχρεώσεων και των εγγυητικών επιστολών ανήλθαν, σε επίπεδο Ομίλου, σε €95 εκατ., €6 εκατ. και €3 εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: €100 εκατ., €25 εκατ. και €10 εκατ. αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη ανήλθαν σε €16 εκατ. εκ των οποίων €7 εκατ. αφορούν σε συνεχιζόμενες δραστηριότητες (30 Σεπτεμβρίου 2015: €17 εκατ. εκ των οποίων €7 εκατ. αφορούν σε συνεχιζόμενες δραστηριότητες) για τον Όμιλο, περιλαμβάνοντας κυρίως βραχυπρόθεσμες παροχές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες καθώς οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις	18	16
Υποχρεώσεις	15	46
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	2	2
	Από 1.1 έως	
	30.09.2016	30.09.2015
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	12	27
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	4	6

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2016, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανέρχονταν σε €694 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €781 εκατ.).

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2016, προς τα ταμεία και τους λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανέρχονταν σε €143 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €149 εκατ.).

δ. Συναλλαγές με ΤΧΣ

Λαμβάνοντας υπόψη το νόμο του ΤΧΣ, το Πλαίσιο Συνεργασίας ("RFA") μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ, το οποίο υπογράφηκε το Δεκέμβριο 2015, και το γεγονός ότι το ΤΧΣ κατέχει το 40,4% των κοινών μετοχών της Τράπεζας, εκ των οποίων 38,92% είναι με πλήρη δικαιώματα ψήφου, καθώς επίσης ότι το ΤΧΣ εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, το ΤΧΣ θεωρείται συνδεδεμένο μέρος του Ομίλου. Εκτός από τις κοινές μετοχές και τα CoCos που έχουν εκδοθεί από την Τράπεζα και διακρατούνται από το ΤΧΣ, δεν υπάρχουν σημαντικά υπόλοιπα ή άλλες συναλλαγές με το ΤΧΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Κεφαλαιακή επάρκεια

Οι εποπτικές αρχές έχουν θεσμοθετήσει ποσοτικά κριτήρια για τη διασφάλιση κεφαλαιακής επάρκειας και επιβάλλουν στον Όμιλο να διατηρεί ελάχιστα ποσά και δείκτες κεφαλαίων, προσδιορισμένα βάσει σταθμισμένου κινδύνου, οι οποίοι δείκτες ορίζονται ως η σχέση των κεφαλαίων προς το άθροισμα των περιουσιακών στοιχείων, συγκεκριμένων στοιχείων εκτός ισολογισμού και του τεκμαρτού ποσού που προκύπτει από τις συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς. Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013 (γνωστά ως CRD IV), μέσω των

οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III). Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/5.5.2014, ενώ ο Κανονισμός (ΕΥ) 575/2013 είναι άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου 2014, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες διατάξεις θα εφαρμοστούν σταδιακά κυρίως μεταξύ 2014 με 2019. Η CRD IV αναθεώρησε τον ορισμό των εποπτικών κεφαλαίων και των λοιπών στοιχείων που τα συνθέτουν σε κάθε επίπεδο.

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της CRD IV, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Όμιλος	
	30.09.2016	31.12.2015 ⁽¹⁾
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	21,9%	14,5%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I)	21,9%	14,5%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	22,0%	14,6%

⁽¹⁾ Ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 και ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων διαφέρουν κατά 0,1% από τους αντίστοιχους δείκτες που δημοσιεύθηκαν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 2015, λόγω οριστικοποίησης των σχετικών υπολογισμών μετά την δημοσίευσή της Έκθεσης.

Ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) αυξήθηκε σημαντικά, λόγω της μείωσης των Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού, μετά την ολοκλήρωση της πώλησης των θυγατρικών Finansbank και της NBI Private Equity Ltd την 15 Ιουνίου 2016 και την 30 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα (Σημείωση 18).

Στις 13 Αυγούστου 2016 η Κεντρική Τράπεζα της Βουλγαρίας (BNB) ανακοινώσε τα αποτελέσματα της Άσκησης Συνολικής Αξιολόγησης όλων των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην Βουλγαρία, η οποία περιλάμβανε μία Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου (AQR) και μία Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων (Stress Test). Σαν αποτέλεσμα της Αξιολόγησης του Δανειακού Χαρτοφυλακίου ο δείκτης εποπτικών κεφαλαίων CET1 της UBB μεταβλήθηκε μόνο κατά 0.4%, από 26.1% σε 25.7%, ο οποίος είναι σημαντικά υψηλότερος σε σύγκριση με τον ελάχιστο αποδεκτό του 4.5%. Στην Άσκηση Προσομοίωσης που ακολούθησε, ο προσαρμοσμένος από την Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου εποπτικός δείκτης CET1 ποσοστού 25.7% αναμένεται να αυξηθεί σε 34.0% με το σενάριο βάσης και σε 25.8% με το δυσμενές σενάριο το 2018.

Νόμος περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 27Α του ν.4172/2013 περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων («ΑΦΑ»), όπως ισχύει, το οποίο υπό προϋποθέσεις, επιτρέπει στα Πιστωτικά Ιδρύματα, από το 2017 και μετά, να μετατρέψουν τις ΑΦΑ, προερχόμενες από τις ζημιές του Private Sector Initiative ("PSI") και από σωρευμένες προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που έχουν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, σε απαίτηση (Tax Credit) έναντι του

Ελληνικού Δημοσίου. Ως βασική προϋπόθεση συνίσταται η ύπαρξη λογιστικής ζημίας ξεκινώντας από την οικονομική χρήση 2016 και μετά. Η απαίτηση θα συμψηφίζεται με τον φόρο εισοδήματος. Το μη συμψηφιζόμενο μέρος αναγνωρίζεται άμεσα ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Η Τράπεζα υποχρεούται στην έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου που αντιστοιχούν σε κοινές μετοχές συνολικής αγοραίας αξίας ίσης με το 100% του ποσού της εισπρακτέας απαίτησης και στο σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού προοριζόμενο αποκλειστικά για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι κοινοί μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα προτίμησης επί των ανωτέρω δικαιωμάτων. Το εν λόγω αποθεματικό θα κεφαλαιοποιηθεί και θα εκδοθούν κοινές μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ο νέος νόμος επιτρέπει στα Πιστωτικά Ιδρύματα να αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως μη «βασιζόμενες στη μελλοντική κερδοφορία» σύμφωνα με τις διατάξεις της CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (CET1) και συνεπώς να βελτιώνουν την κεφαλαιακή τους θέση.

Την 7 Νοεμβρίου 2014 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφάσισε την ένταξη της Τράπεζας στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου. Η έξοδος της Τράπεζας από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου προϋποθέτει την έγκριση των εποπτικών αρχών και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Την 30 Σεπτεμβρίου 2016, το ποσό της ΑΦΑ που θα ήταν δυνατό να μετατραπεί ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω Νόμου ήταν €4,9 δισ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία - Όμιλος

	Λογιστικό υπόλοιπο 30.09.2016	Εύλογη αξία 30.09.2016
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	44.322	41.121
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	289	374
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	10.891	10.366
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	42.159	42.114
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	514	514
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	129	129

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2015	Εύλογη αξία 31.12.2015
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	45.375	42.893
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	233	318
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	13.250	12.901
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	42.957	42.936
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	280	280
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	146	148

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των ανωτέρω εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων στις 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015:

Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου και των διαθεσίμων με τις κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως και οι δεδουλευμένοι τόκοι, προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διενεργείται με χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για χρηματοοικονομικά μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - κατηγοριοποιημένο ως δάνεια και απαιτήσεις: Η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι την λήξη χρεογράφων καθώς και των χρεογράφων κατηγοριοποιημένων ως δάνεια και απαιτήσεις, υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή βάσει μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα επιτόκια

προεξόφλησης βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και χωρίς προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για αντίστοιχα προϊόντα και παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας και χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων υπολογίζεται βάσει τιμών αγοράς ή με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει των προσασυζημένων επιτοκίων του υφιστάμενου κόστους δανεισμού του Ομίλου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

β. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου με βάση το πλαίσιο υπολογισμού της εύλογης αξίας την 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015:

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Όμιλος

30 Σεπτεμβρίου 2016

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	288	2.299	8	2.595
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	5.219	19	5.239
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	975	1.876	15	2.866
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	170	115	-	285
Σύνολο	1.434	9.509	42	10.985

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	408	-	408
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	15	6.215	31	6.261
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	874	-	874
Σύνολο	15	7.497	31	7.543

31 Δεκεμβρίου 2015

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	163	2.310	13	2.486
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	3.883	11	3.895
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	946	1.608	48	2.602
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	205	102	-	307
Σύνολο	1.315	7.903	72	9.290

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2	-	2
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	4.633	4	4.638
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	826	-	826
Σύνολο	1	5.461	4	5.466

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση -

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016, στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, προοριζόμενα προς πώληση, δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία
31 Δεκεμβρίου 2015

	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Στοιχεία Ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	25	1	-	26
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	1.723	-	1.723
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	18	18
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	1.625	21	75	1.721
Σύνολο	1.650	1.745	93	3.488
Στοιχεία Παθητικού				
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	768	-	768
Σύνολο	-	768	-	768

Μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2:

Ο Όμιλος στις 30 Σεπτεμβρίου 2016 μετέφερε ένα ομόλογο που έχει εκδοθεί από τον ESM, λογιστικής αξίας €24 εκατ., από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1, διότι έκρινε ότι πληρούσε τα κριτήρια εμπορευσιμότητας του Επιπέδου 1 που έχει θεσπίσει, σύμφωνα με την πολιτική ιεράρχησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

Δεν υπήρχαν μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 το 2015.

Αποτιμήσεις του Επιπέδου 3:

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία (Επίπεδο 3) στις 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν αποτιμηθεί με μοντέλα αποτίμησης, στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και σημαντικά, μη παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία το CVA εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο CVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμα-προς-πώληση, για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν τιμές από τους εκδότες των χρηματοοικονομικών στοιχείων.
- Μετοχές εταιρειών μη εισηγμένων σε χρηματιστηριακή αγορά, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση, και οι οποίες έχουν

αποτιμηθεί από ανεξάρτητες εταιρείες. Οι αποτιμήσεις των εταιρειών αυτών βασίζονται σε παραμέτρους όπως εκτιμήσεις μελλοντικών κερδών τα οποία συνιστούν μη παρατηρήσιμα δεδομένα. Επιπρόσθετα, στα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση, περιλαμβάνονται επενδύσεις του Ομίλου σε εταιρείες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων ("Private Equity Funds"), οι οποίες αποτιμώνται με την μέθοδο της τελευταίας τιμής επένδυσης. Επίσης, περιλαμβάνονται χρεόγραφα τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση την αξία των υποκείμενων εξασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, στο 2015, στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση συμπεριλαμβάνονται μετοχές η αξία των οποίων έχει βασιστεί στο τίμημα εξαγοράς και η αξία που αναλογεί στον Όμιλο έχει βασιστεί σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα όπως είναι η αναλογία των προσόδων της εν λόγω εξαγοραζόμενης εταιρείας, από τις επιμέρους εταιρείες του Ομίλου.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την συμφωνία όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων και μη-πραγματοποιηθέντων κερδών/ (ζημιών) που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Μεταφορές προς και από το Επίπεδο 3:

Σε κάθε περίοδο αναφοράς ο Όμιλος διενεργεί διεξοδική ανάλυση της κατηγοριοποίησης όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων. Για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016 και την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η προσαρμογή της εύλογης αξίας, λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 - Όμιλος

		2016		
		Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου		13	7	48
Κέρδη/ (ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		(1)	(10)	34
Κέρδη/ (ζημιές) στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα		-	-	(32)
Προσθήκες		-	3	-
Πωλήσεις		-	-	(35)
Αποπληρωμές		(4)	(1)	-
Μεταφορά (από) / σε επίπεδο 3		-	(11)	-
Υπόλοιπο 30 Σεπτεμβρίου		8	(12)	15

		2015				
		Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου		15	27	50	11	42
Κέρδη/ (ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		(1)	(12)	(3)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα		-	-	(1)	-	-
Προσθήκες		-	1	-	-	-
Αποπληρωμές		(1)	2	-	(11)	-
Μεταφορά σε δραστηριότητες προοριζόμενες για πώληση		-	-	(29)	-	(42)
Μεταφορά (από) / σε επίπεδο 3		-	(11)	31	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου		13	7	48	-	-

Τα κέρδη και ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου εκτός της απόσβεσης της διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο η οποία για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 αντίστοιχα, ανήλθε σε μηδέν.

Η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) και αφορά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ανέρχεται σε επίπεδο Ομίλου για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2016 σε μηδέν και €(9) εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: (1) και (3) αντίστοιχα).

Διαδικασίες Αποτίμησης και Ελέγχου

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει διάφορες διαδικασίες για να διαβεβαιώσει ότι η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού υπολογίζονται σε λογική και δίκαιη βάση και έχει δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο ελέγχου ώστε να διασφαλίσει ότι οι τιμές που χρησιμοποιούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις επικυρώνονται από μονάδες του Ομίλου που είναι ανεξάρτητες από τις μονάδες διαπραγματευτών που αναλαμβάνουν και τον αντίστοιχο κίνδυνο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορες πηγές δεδομένων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι οποίες αξιολογούνται μέσω εσωτερικών ανεξάρτητων διαδικασιών όπου αυτό είναι εφικτό.

Οι εύλογες αξίες των στοιχείων χαρτοφυλακίου επενδύσεων προσδιορίζονται είτε με αναφορά σε χρηματιστηριακές τιμές ενεργών αγορών ή με αναφορά σε προσφορά τιμών από εξωτερικούς διαπραγματευτές ή με αναφορά σε γενικώς

παραδεκτά μοντέλα αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων, στις περιπτώσεις που οι δύο πρώτες μέθοδοι δεν είναι διαθέσιμες. Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται μοντέλα αποτίμησης οι προσδιοριστικοί παράγοντες των οποίων, δεν είναι παρατηρήσιμοι στην αγορά, και χρειάζονται επιπρόσθετους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της αξίας τους, τότε αυτά κατηγοριοποιούνται στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος, ενδέχεται σε περιορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιεί τιμές προερχόμενες από τους εκδότες χρηματοοικονομικών στοιχείων διενεργώντας διαδικασίες επικύρωσης των τιμών αυτών όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, ή να χρησιμοποιεί τιμές με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς των ίδιων ή άλλων παρόμοιων τίτλων. Επιπρόσθετα, ενδέχεται σε περιορισμένες περιπτώσεις ο Όμιλος να διενεργεί προσαρμογές για σκοπούς περιορισμένης εμπορευσιμότητας στις τιμές των στοιχείων του ενεργητικού "liquidity adjustments" με βάση την εμπειρία του κατά την ρευστοποίηση αντίστοιχων τίτλων στο παρελθόν. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση τις τελευταίες τρεις μεθόδους, έχουν κατηγοριοποιηθεί στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας («Επίπεδο 3»).

Γενικότερα, οι εύλογες αξίες των αξιογράφων του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και των σημαντικών παραδοχών που γίνονται κατά τον υπολογισμό παραγόντων μη παρατηρήσιμων στην αγορά και χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, επικυρώνονται και ελέγχονται στο σύνολο τους από τις ανεξάρτητες μονάδες της Διαχείρισης Κινδύνων και Middle Office, σε συστηματική βάση.

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τεχνικές αποτίμησης οι οποίες

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

περιλαμβάνουν, μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης (“option pricing models”) ή με βάση άλλα κατάλληλα για την κάθε περίπτωση, ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης.

Οι ανεξάρτητες μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου και Middle Office παρέχουν το απαραίτητο ελεγκτικό πλαίσιο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τιμές των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες και συνθήκες της αγοράς. Επιπρόσθετα οι εν λόγω αποτιμήσεις, ελέγχονται σχεδόν στο σύνολο τους, σε ημερήσια βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων.

Προσαρμογές Αγοράς στις Τιμές Αποτίμησης

Προσαρμογές για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε όλα τα εξωχρηματιστηριακά (over-the-counter)

παραγωγα. Προσαρμογές για τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο (own credit risk) εφαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζεται ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου κατά την αποτίμηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι εν λόγω προσαρμογές υπολογίζονται με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ των δύο μερών, και λαμβάνουν υπόψη το διαφορετικό επίπεδο κινδύνου του κάθε αντισυμβαλλομένου στην αποτίμηση αυτών των ροών. Στην διαμόρφωση των εν λόγω προσαρμογών λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι περιορισμοί στην έκταση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου στα πλαίσια συμφηφισμού των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων αμοιβαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτοί διέπονται και λειτουργούν βάσει των σχετικών συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, “CSA”).

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα βάσει του Επιπέδου 3 30 Σεπτεμβρίου 2016

Χρηματοοικονομικό Στοιχείο	Εύλογη Αξία σε € εκατ.	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη Παρατηρήσιμων Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	8	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	101,18	101,18
	8	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	93,76	93,76
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	5	Αποτίμηση βάσει αξίας υποκείμενης εξασφάλισης	Συντελεστής ανάκτησης αξίας της υποκείμενης εξασφάλισης	42,00%	65,00%
	2	Αποτίμηση βάσει πολλαπλασιαστή δείκτη	Πολλαπλασιαστής Δείκτη Οικονομικής Αξίας Εταιρείας προς Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EV/EBITDA)	5,50	7,40
Εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα επί επιτοκίων	3	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	80 μ. β.	1.000 μ. β.
	(3)	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους (για παράδειγμα 2 έτη και 10 έτη)	12,60%	99,30%
	3	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών ζευγαριών νομισμάτων	-50.00%	99,30%
Λοιπά Παράγωγα	(15)	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	299 μ. β.	512 μ. β.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα βάσει του Επιπέδου 3 31 Δεκεμβρίου 2015

Χρηματοοικονομικό Στοιχείο	Εύλογη Αξία σε € εκατ.	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη Παρατηρήσιμων Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	13	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	23,51	100,87
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	9	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	93,76	93,76
	6	Αποτίμηση βάσει αξίας υποκειμενής εξασφάλισης	Συντελεστής ανάκτησης αξίας της υποκειμενής εξασφάλισης	42,00%	65,00%
	2	Αποτίμηση βάσει πολλαπλασιαστική δείκτη	Πολλαπλασιαστική Δείκτη Οικονομικής Αξίας Εταιρείας προς Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EV/EBITDA)	5,50	7,40
	31	Τίμημα εξαγοράς	Αναλογία Προσόδων	δ/α	δ/α
Εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα επί επιτοκίων	7	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	1.000 μ. β.	1.000 μ. β.
	1	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους (για παράδειγμα 2 έτη και 10 έτη)	67,79%	90,00%
	3	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών ζευγαριών νομισμάτων	-50,00%	94,64%
Λουτά Παράγωγα	(4)	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	322 μ.β	505 μ.β

Ανάλυση Ευαισθησίας για τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων συμπεριλαμβάνονται δομημένα παράγωγα, για τα οποία μια εύλογη μεταβολή στους συντελεστές συσχέτισης μεταξύ δυο μεταβλητών (δηλ. το βαθμό συσχέτισης μεταξύ δύο διαφορετικών επιτοκίων ή μεταξύ επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών) ενδεχομένως να επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των μεμονωμένων χρηματοοικονομικών προϊόντων, όμως η σημαντικότητα και η κατεύθυνση της μεταβολής εξαρτάται από τον αν ο Όμιλος κατέχει θέση αγοράς ("long position") ή θέση πώλησης ("short position") στα προϊόντα αυτά, καθώς και από άλλους παράγοντες. Εξαιτίας της περιορισμένης έκθεσης του Ομίλου στα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση τους, δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα του Ομίλου. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επί επιτοκίων για τα οποία η προσαρμογή λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των προϊόντων αυτών. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού

κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων των προϊόντων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους, για τον Όμιλο.

Στην κατηγορία Λουτά Παράγωγα περιλαμβάνονται δομημένα προϊόντα δικαιωμάτων προαίρεσης επί συναλλάγματος για τα οποία ο συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών νομισμάτων αποτελεί ένα σημαντικό μη παρατηρήσιμο δεδομένο. Μια εύλογη μεταβολή στον συγκεκριμένο συντελεστή συσχέτισης δεν επιφέρει σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των προϊόντων αυτών

Η μέθοδος αποτίμησης των δανείων που είναι σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, για το έτος 2015, περιλαμβάνει ως σημαντικό μη παρατηρήσιμο δεδομένο το πιστωτικό περιθώριο των εν λόγω πελατών. Μια εύλογη μεταβολή στο αντίστοιχο πιστωτικό περιθώριο δεν έχει σημαντική επίπτωση στην εύλογη αξία των εν λόγω δανείων για τα αποτελέσματα του Ομίλου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Πώληση της Finansbank

Την 15 Ιουνίου 2016 ο Όμιλος πώλησε στην Qatar National Bank S.A.Q. ("QNB") τη συμμετοχή του στην Finansbank A.Ş. Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε €2.750 εκατ.. Η συναλλαγή περιλαμβάνει επίσης την μεταβίβαση των συμμετοχών της ETE στην Finans

Finansal Kiralama A.Ş (29,87%), στην Finans Yatırım Menkul Degerler A.Ş. (0,2%) και στην Finans Portfoy Yonetimi A.Ş. (0,02%). Επιπλέον, η QNB αποπλήρωσε το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης \$910 εκατ. που είχε χορηγήσει η ETE στην Finansbank.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού επί των οποίων ο Όμιλος απώλεσε τον έλεγχο

Περίοδος που
έληξε την
30 Ιουνίου 2016

	Περίοδος που έληξε την 30 Ιουνίου 2016
Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	3.663
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	168
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	24
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.375
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18.875
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.152
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	28
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	373
Σύνολο ενεργητικού	27.658
Παθητικό	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	3.090
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	646
Υποχρεώσεις προς πελάτες	15.312
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.547
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	3.039
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	44
Φόρος εισοδήματος	20
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.200
Σύνολο παθητικού	24.898
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	2.760

Ζημία από την πώληση της Finansbank

Περίοδος που έληξε την
30 Ιουνίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	2.730
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(2.760)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	10
Σωρευμένη ζημία από συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με την καθαρή θέση της Finansbank η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(2.742)
Σωρευμένο κέρδος από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της Finansbank το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	10
Σωρευμένη ζημία από αντιστάθμιση ταμειακών ροών παραγώγων η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(25)
Σωρευμένη ζημία από αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(338)
Ζημία από την πώληση	(3.114)

Η ζημία από την πώληση περιλαμβάνεται στη ζημία από διακοπείσες δραστηριότητες της περιόδου (Σημείωση 8).

Καθαρή ταμειακή εισροή από την πώληση της Finansbank

Περίοδος που έληξε την
30 Ιουνίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μείον τα έξοδα πώλησης	2.730
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που μεταβιβάστηκαν	(710)
Καθαρό τίμημα	2.020
Αποπληρωμή από την QNB του δανείου μειωμένης εξασφάλισης που είχε χορηγήσει η ETE στην Finansbank	828
Καθαρή ταμειακή εισροή	2.848

Πώληση της συμμετοχής στα Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών (NBSI Private Equity Funds)

Την 30 Σεπτεμβρίου 2016 ο Όμιλος προέβη στην πώληση της συμμετοχής του στα 11 Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών («Κ.Ε.Σ.») που κατείχε άμεσα ή έμμεσα των οποίων η διαχείριση

γινόταν από την NBSI PE Limited σε Κεφάλαια Επενδυτικών Συμμετοχών τα οποία διαχειρίζονται οι Deutsche Bank Private Equity και Goldman Sachs Asset Management. Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε €288 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού επί των οποίων ο Όμιλος απώλεσε τον έλεγχο

Περίοδος που έληξε την
30 Σεπτεμβρίου 2016

Ενεργητικό	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	113
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	50
Ακίνητα επενδύσεων	159
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	46
Υπεραξία	20
Ενσώματα πάγια στοιχεία	101
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	112
Σύνολο ενεργητικού	601
Παθητικό	
Λοιπά στοιχεία παθητικού	324
Σύνολο παθητικού	324
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	277

Ζημία από την πώληση των Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών

Περίοδος που έληξε την
30 Σεπτεμβρίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	277
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(277)
Σωρευμένο κέρδος από συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με την καθαρή θέση των Κ.Ε.Σ. το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	35
Σωρευμένο κέρδος από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο των Κ.Ε.Σ. το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	9
Ζημία από την πώληση	44

Καθαρή ταμειακή εισροή από την πώληση των Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών

Περίοδος που έληξε την
30 Σεπτεμβρίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μείον τα έξοδα πώλησης	277
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που μεταβιβάστηκαν	(113)
Καθαρή ταμειακή εισροή	164

Λοιπές συναλλαγές

Την 4 Ιανουαρίου 2016 ολοκληρώθηκε η πώληση της κοινοπραξίας UBB-AIG Insurance Company AD αντί τιμήματος €2 εκατ.

Την 16 Ιουνίου 2016, η Τράπεζα ίδρυσε στην Βουλγαρία την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, Bankteco EOOD, 100% θυγατρική της. Το εισφεροθέν κεφάλαιο ανήλθε σε BGN 200 χιλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Ενοποιούμενες Εταιρείες

Η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. είναι θυγατρική του Ομίλου παρόλο που ο Όμιλος κατέχει το 32,66% των δικαιωμάτων ψήφου της. Βάσει των όρων σύμβασης μεταξύ του Ομίλου και της πλειοψηφίας των μετόχων, ο Όμιλος έχει την εξουσία να διορίζει και να παύει από τα καθήκοντά τους, την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου και της επενδυτικής επιτροπής της εταιρείας «Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.», τα οποία έχουν την

εξουσία να κατευθύνουν τις σχετικές δραστηριότητες της εταιρείας. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση της Τράπεζας έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο Όμιλος έχει την πρακτική δυνατότητα να κατευθύνει τις σχετικές δραστηριότητες της Εθνικής Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. μονομερώς και συνεπώς ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της εταιρείας «Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.».

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Όμιλος

Ουγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	30.09.2016	31.12.2015
Εθνική Χρηματοπιστωτική Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	2009-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2009-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Leasing Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) (2)	Ελλάδα	2005-2015	100,00%	100,00%
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Audatex Ελλάς Α.Ε.(2)	Ελλάδα	2010-2015	70,00%	70,00%
National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	95,00%	95,00%
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγμένης Α.Ε.Ε. (3)	Ελλάδα	2006-2015	85,35%	85,35%
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλαγμένης Α.Ε.(3)	Ελλάδα	2013-2015	85,35%	85,35%
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	77,76%	77,76%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	2010-2015	32,66%	32,66%
Καρέλα Α.Ε.(5)	Ελλάδα	-	-	32,66%
FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε.(2)	Ελλάδα	2012-2015	99,00%	99,00%
Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Profinance Α.Ε.(2)	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2015	84,71%	84,71%
NBG Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	99,98%	99,98%
Finansbank Α.Σ. (4)	Τουρκία	-	-	99,81%
Finans Finansal Kiralama Α.Σ. (Finans Leasing)(4)	Τουρκία	-	-	98,78%
Finans Yatirim Menkul Degerler Α.Σ. (Finans Invest) (4)	Τουρκία	-	-	99,81%
Finans Portfoy Yonetimi Α.Σ. (Finans Portfolio Management) (4)	Τουρκία	-	-	99,81%
IBTech Uluslararası Bilisim Ve Iletisim Teknolojileri Α.Σ. (IB Tech) (4)	Τουρκία	-	-	99,81%
Finans Faktoring Hizmetleri Α.Σ. (Finans Factoring)(4)	Τουρκία	-	-	99,81%
E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri Α.Σ. (E-Finance)(4)	Τουρκία	-	-	50,90%
Hemenal Finansman Α.Σ.(πρώην PSA Finansman Α.Σ.)(4)	Τουρκία	-	-	99,81%
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	2006-2015	100,00%	100,00%
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	2005-2015	100,00%	100,00%
United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	2014-2015	99,91%	99,91%
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	2011-2015	99,92%	99,92%
UBB Insurance Broker Α.Δ.	Βουλγαρία	2011-2015	99,93%	99,93%
UBB Factoring Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	2011-2015	99,91%	99,91%
Interlease Ε.Α.Δ., Sofia	Βουλγαρία	2010-2015	100,00%	100,00%
Interlease Auto Ε.Α.Δ.	Βουλγαρία	2010-2015	100,00%	100,00%
Hotel Perun – Bansko Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	2012-2015	100,00%	100,00%
ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	2013-2015	100,00%	100,00%
Bankteco Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	-	100,00%	-
NBG Securities Romania S.A.(1)	Ρουμανία	-	-	100,00%
Banca Romaneasca S.A.	Ρουμανία	2011-2015	99,28%	99,28%
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	2011-2015	99,33%	99,33%
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	2003-2015	94,96%	94,96%
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	2013-2015	100,00%	100,00%
Egnatia Properties S.A.	Ρουμανία	2011-2015	32,66%	32,66%
Vojvodjanska Banka Α.Δ. Novi Sad	Σερβία	2010-2015	100,00%	100,00%
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	2004-2015	100,00%	100,00%
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	2009-2015	100,00%	100,00%
Stopanska Banka Α.Δ.-Skopje	F.Y.R.O.M.	2014-2015	94,64%	94,64%
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2010-2015	100,00%	100,00%

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Όμιλος

Θυγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	30.09.2016	31.12.2015
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2006 & 2008-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Χρηματοπιστωτική Κύπρου ΛΤΔ (2)	Κύπρος	-	100,00%	100,00%
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2011-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2015	100,00%	100,00%
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2015	100,00%	100,00%
National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	2008-2015	100,00%	100,00%
Quadratix Ltd	Κύπρος	-	32,66%	32,66%
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	N. Αφρική	2015	99,81%	99,79%
NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	2015	100,00%	100,00%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2015	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2015	100,00%	100,00%
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2015	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2015	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2015	100,00%	100,00%
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Funds(6)	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	100,00%
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2015	-	-
Spiriti Plc (Special Purpose Entity) (2)	Ηνωμένο Βασίλειο	2014-2015	-	-
Autokinito Plc (Special Purpose Entity) (2)	Ηνωμένο Βασίλειο	2014-2015	-	-
Agorazo Plc (Special Purpose Entity) (2)	Ηνωμένο Βασίλειο	2014-2015	-	-
SINEPIA Designated Activity Company (Special Purpose Entity)	Ιρλανδία	-	-	-
NBGI Private Equity S.A.S.	Γαλλία	2008-2015	100,00%	100,00%
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2015	100,00%	100,00%
Nash S.r.L.	Ιταλία	2011-2015	32,66%	32,66%
Fondo Picasso	Ιταλία	2011-2015	32,66%	32,66%
Banka NBG Albania Sh.a.	Αλβανία	2013-2015	100,00%	100,00%

37

(1) Η εταιρεία εκκαθαρίστηκε τον Ιανουάριο 2016.

(2) Υπό εκκαθάριση.

(3) Οι εταιρείες ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε και ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. έχουν ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση» και η πώλησή τους ολοκληρώθηκε την 27 Οκτωβρίου 2016, (βλέπε Σημείωση 8).

(4) Η μεταβίβαση της συμμετοχής του Ομίλου στη Finansbank A.Ş. και στις θυγατρικές της στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ (Qatar National Bank S.A.Q. ("QNB"), ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουνίου 2016.

(5) Την 28 Ιουλίου 2016, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε. από τη μητρική της ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ ΑΕΕΑΠ σύμφωνα με την υπ' αριθμό 80578/28.07.2016 απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η οποία την ίδια ημέρα καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο του ως άνω Υπουργείου.

(6) Η μεταβίβαση της συμμετοχής του Ομίλου στην NBGI Private Equity Funds, ολοκληρώθηκε την 30 Σεπτεμβρίου 2016.

Όμιλος

Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	30.09.2016	31.12.2015
Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	Ελλάδα	2010-2015	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2015	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2015	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	39,93%	39,93%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	-	20,89%	20,89%
PLANET Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2015	36,99%	36,99%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2010-2015	21,83%	21,83%
SATO Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ	Ελλάδα	2006-2015	23,74%	23,74%
ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2014-2015	33,60%	33,60%
Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services) ⁽³⁾	Τουρκία	-	-	33,27%
Cigna Finans Pension ⁽³⁾	Τουρκία	-	-	48,91%
UBB AIG Insurance Company A.D. ⁽²⁾	Βουλγαρία	-	-	59,97%
UBB Alico Life Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2011-2015	59,97%	59,97%
Drujestvo za Kasovi Uslugi AD (Cash Service Company)	Βουλγαρία	2011-2015	19,98%	19,98%

(1) Υπό εκκαθάριση.

(2) Η εταιρεία UBB AIG Insurance Company A.D. πωλήθηκε τον Ιανουάριο του 2016.

(3) Η μεταβίβαση της συμμετοχής του Ομίλου στη Finansbank A.Ş. στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ (Qatar National Bank S.A.Q. ("QNB"), ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουνίου 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Την 18 Οκτωβρίου 2016, η Βουλή της Ρουμανίας ψήφισε νόμο, ο οποίος παρέχει το δικαίωμα σε δανειολήπτες να μετατρέψουν τα δάνεια που είχαν λάβει σε ελβετικό νόμισμα στο τοπικό νόμισμα RON, με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε κατά την ημερομηνία της χορήγησής τους. Οι διατάξεις του ανωτέρω νόμου δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ. Το Συνταγματικό Δικαστήριο της Ρουμανίας επανεξετάζει επί του παρόντος τη συνταγματικότητα του νόμου, κατόπιν του σχετικού αιτήματος της κυβέρνησης η οποία υποστηρίζει ότι οι διατάξεις του νόμου

πρέπει να έχουν εφαρμογή σε δανειολήπτες ποσού σε CHF μέχρι το αντίστοιχο των €150 χιλ. και χρέος που υπερβαίνει το 50% των εισοδημάτων τους. Η έκδοση της απόφασης αναμένεται εντός Νοεμβρίου 2016 και συνεπώς ο Όμιλος δεν έχει εκτιμήσει ακόμη την τυχόν επίδραση αυτής.

Τα γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού περιγράφονται στις Σημειώσεις 2.2, 8, και 11.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Το 2015, ο Όμιλος αναταξινόμησε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις. Κατά την ημερομηνία αναταξινόμησης, τα μεταφερθέντα χρεόγραφα δεν διαπραγματεύονταν σε ενεργή αγορά και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει στο προσεχές μέλλον ή μέχρι την ημερομηνία λήξης τους. Η λογιστική και εύλογη αξία των μεταφερθέντων χρεογράφων που διακρατούνται από τον Όμιλο κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2016 ανέρχεται σε €533 εκατ και €603 εκατ. αντίστοιχα. Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ο Όμιλος αναγνώρισε έσοδα από τόκους αξίας €54 εκατ. και ζημιά στα αποτελέσματα χρήσης αξίας €32 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν αναταξινομηθεί, τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα του Ομίλου μετά από φόρους, για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016, θα ήταν μειωμένα κατά €30 εκατ.

Το 2010, ο Όμιλος αναταξινόμησε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων προς πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη. Την 30 Σεπτεμβρίου 2016, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και διακρατούνται ακόμη από τον Όμιλο ανέρχεται σε €1.009 εκατ. Η εύλογη αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €252 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016, ο Όμιλος αναγνώρισε έσοδα από τόκους αξίας €11 εκατ. και κέρδος στα αποτελέσματα χρήσης αξίας €71 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν αναταξινομηθεί, τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα του Ομίλου μετά από φόρους, για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2016, θα ήταν μειωμένα κατά €18 εκατ.